

full dominical

Església de Menorca

Número 1931 - Any XXXVIII - 9 juny 2019

300 anys de la Dedicació

La sobria y noble belleza de nuestra CATEDRAL

† Francesc, Obispo de Menorca

Queridos diocesanos:

Nuestra Catedral fue iniciada poco después de la restauración del cristianismo en Menorca, cuando el rey Alfonso III entró en Ciutadella y dispuso -como era habitual en la época- que la antigua mezquita fuera demolida y, en su lugar, se construyera una Iglesia dedicada a Santa María. Según la opinión de algunos expertos, de la primitiva mezquita se conserva aún parte del minarete, que estaría integrado en el actual campanario.

A comienzos del siglo XIV se edificó el templo actual en estilo gótico, siguiendo el modelo extendido en Cataluña. El templo está orientado hacia el oriente, hacia el sol naciente, que en la tradición litúrgica es un signo de Cristo. Su planta basilical invita a dirigirse hacia adelante y ponerse en camino hacia Dios. Contaba con tres puertas, que se abrían al oeste (puerta mayor), al norte (actualmente desaparecida) y al sur (actual puerta de la luz).

El gótico pretende unir el cielo y la tierra y para ello se sirve de dos elementos: la verticalidad y la luminosidad. La introducción de bóvedas de arco ojival permitió aumentar la altura de las iglesias. Como explicaba Benedicto XVI, "el impulso hacia lo alto quería invitar a la oración y él mismo era una oración. De este modo, la Catedral gótica quería traducir en sus líneas arquitectónicas el anhelo de las almas hacia Dios" (18-II-2009).

El otro elemento del gótico es la luz, que entra en nuestra Catedral a través de sus vidrieras. La mayoría fueron tapadas posteriormente para proteger el edi-

ficio de las condiciones climatológicas adversas, pero en sucesivas restauraciones se han ido recuperando, para que a través de ellas volviera a penetrar la espléndida luz del mediterráneo. El gótico convirtió los ventanales en grandes imágenes luminosas, en las que se contaba la vida de Cristo, de Santa María o de los Santos. La luz penetra a través de las vidrieras en el interior de la Catedral creando un clima que invita a la plegaria.

Por eso dice Benedicto XVI que "las Catedrales góticas mostraban una síntesis de fe y de arte expresada con armonía mediante el lenguaje universal y fascinante de la belleza, que todavía hoy suscita asombro". La nuestra, con su sobria y noble simplicidad, invita de manera especial al culto y a la oración, ayudando a elevar nuestra alma a Dios.

En nuestra Catedral encontramos también otros estilos artísticos, que reflejan los gustos de cada época y también la historia de nuestro pueblo. Fue particularmente violento el ataque de los turcos en 1558, que devastó la ciudad y también la Catedral. Como consecuencia, unos años más tarde, algunas bóvedas se desplomaron y fueron

reconstruidas a comienzos del siglo XVII. Más tarde se añadieron la actual sacristía de canónigos, que era capilla de la comunión (renacentista, siglo XVI), la capilla de las ánimas (barroca, siglo XVII), la capilla de la Purísima (siglo XIX) y la fachada principal y actual capilla de la comunión (neoclásicas). En esas piedras se refleja la fe de un pueblo, el modo en que Menorca ha vivido y expresado su relación con Dios.

L'entrevista a...

HERMANO CRISTIAN

El hermano Cristian pertenece a la comunidad de Taizé en Francia. Los menorquines han podido conocer su testimonio y estilo de vida tras su paso por la Isla este mes de mayo.

¿Cómo definiría Taizé?

-Es una comunidad de monjes al sur de Francia, que principalmente vive en común. Ora distintas veces al día y tiene como particularidad que reúne a hombres de varias ramas cristianas que conviven como signo de reconciliación. Con el tiempo Taizé fue acogiendo a jóvenes que venían para encontrarse con Jesús a través de la oración y hoy en día la gente lo ve como un lugar de oración, de encuentro y de silencio.

¿Cuándo se decidió propiamente a ingresar?

-Yo soy de Santiago de Chile. En el año 92-93 había una religiosa de origen belga en mi parroquia y ella habló un poco de Taizé, de ese tiempo de oración y de cantos. Años después un grupo vino a Santiago para tener un encuentro y a raíz de eso fui a Taizé, con una experiencia para el verano. Entonces regresé. Estaba estudiando, haciendo todo lo que un joven de esa edad, de 21 años, hace, y tenía una vida pastoral activa. Y fue allí cuando ya sentía también la vocación. Así que decidí volver a Taizé para una experiencia de un año y en el año 95 entré en Taizé.

¿Cómo diría que ha cambiado su visión del mundo?

-Sin duda estar ahí te abre una dimensión del mundo y de la Iglesia. El hecho de venir de Chile, de Santiago, donde la realidad era otra; también llegar a Taizé y descubrir a tantos jóvenes, de mi edad, que hablaban de Jesús igual, a pesar de ser de lugares y tradición cristiana distinta. Descubrir eso fue clave también en el momento de tomar una decisión.

Siempre se habla de Taizé haciendo referencia a los jóvenes.

-El hermano Roger en un momento sintió que los jóvenes eran los que más necesitaban que les acompañasen y apoyasen en la búsqueda. Hoy en día es complicado que a un joven se le hable sobre Jesús y sentía que había que darles a conocer esa realidad, que los jóvenes viniesen y sintiesen esa experiencia de Jesús. Creo que atrae el hecho de que hay muchos jóvenes. Cuando llegan ahí y entran en esa iglesia en que a veces llega a haber 4.000 jóvenes cantando junto les impacta mucho. Y ver que no son los únicos, que no son bichos raros. Ahora hablar sobre Cristo es complicado en el ámbito en el que se mueven y cuando llegan ahí ven que es posible. Eso también es un compromiso para cuando vuelven a casa y ven que en su proceso diario pueden vivir esta fe.

¿Conoce algún menorquín a quien Taizé le haya ayudado a hacer cambio?

-En particular no, pero tenemos la suerte de que año viene un grupo de la Diócesis. Sin duda si les preguntamos a ellos dirán que es una experiencia que marca, distinta a lo que viven diariamente. Salir de su propio ambiente, llegar ahí en esa dimensión, ya es abrirse a los otros. Ese paso ya creo que es importante para ellos.

Diumenge de Pentecosta (S)

Lectura dels Fets dels Apòstols

2, 1-11

Durant la celebració de la diada de Pentecostés es trobaven tots junts a un mateix lloc, quan, de cop, se sentí venir del cel un so com si es giràs una ventada violenta, i omplí tota la casa on es trobaven asseguts. Llavors se'ls aparegueren com unes llengües de foc, que es distribuïren i es posaren damunt cada un d'ells. Tots quedaren plens de l'Esperit Sant i començaren a expressar-se en diversos llenguatges, tal com l'Esperit els concedia parlar. Residien a Jerusalem jueus piadosos provinents de totes les nacionalitats que hi ha davall el cel. Quan se sentí aquell so, la gent hi anà i quedaren desconcertats, perquè cadascú els sentia parlar en la seva pròpia llengua. Estranyats i fora de si deien: ¿No són galleus, tots aquests que parlen? Doncs ¿com és que cadascú de nosaltres els sentim en la nostra llengua materna? Entre nosaltres hi ha parts, medes i elamites, hi ha residents a Mesopotàmia, al país dels jueus i a Capadòcia, al Pont i a l'Àsia, a Frigia i a Pamfília, a Egipte i a les regions de Líbia, tocant a Cirena, hi ha forasters de Roma, hi ha jueus i prosélits, hi

ha cretencs i àrabs, però tots nosaltres els sentim proclamar les grandesses de Déu en les nostres pròpies llengües.”

Salm responsorial

103
R: Quan enviau el vostre alè, Senyor, renovau la vida damunt la terra.

Lectura de la I^a carta de sant Pau als cristians de Corint

12, 3b-7. 12-13

Lectura de l'evangeli segons sant Joan 20, 19-23
El vespre d'aquell mateix diumenge els deixebles eren a casa amb les portes tancades per por dels jueus. Jesús entrà, es posà al mig i els digué: “La pau sigui amb vosaltres.” Després els mostrà les mans i el costat. Els deixebles s'alegraren de veure el Senyor. Ell els tornà a dir: “La pau sigui amb vosaltres. Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres.” Llavors alenyà damunt ells i els digué: “Rebeu l'Esperit Sant. A tots aquells a qui perdonareu els pecats, els quedaran perdonats, però mentre no els perdoneu, quedaran sense perdó.”

Lectura del libro de los Hechos de los Apóstoles

2, 1-11

Salmo responsorial

103
R: Envía tu Espíritu, Señor, y repuebla la faz de la tierra.

Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Corintios

12, 3b-7. 12-13

Hermanos: Nadie puede decir: «Jesús es Señor», sino por el Espíritu Santo. Y hay diversidad de carismas, pero un mismo Espíritu; hay diversidad de ministerios, pero un mismo Señor; y hay diversidad de actuaciones, pero un mismo Dios que obra todo en todos. Pero a cada cual se le otorga la

manifestación del Espíritu para el bien común. Pues, lo mismo que el cuerpo es uno y tiene muchos miembros, y todos los miembros del cuerpo, a pesar de ser muchos, son un solo cuerpo, así es también Cristo. Pues todos nosotros, judíos y griegos, esclavos y libres, hemos sido bautizados en un mismo Espíritu, para formar un solo cuerpo. Y todos hemos bebido de un solo Espíritu.

Lectura del santo Evangelio según san Juan

20, 19-23

Al anochecer de aquel día, el día primero de la semana, estaban los discípulos en una casa, con las puertas cerradas por miedo a los judíos. Y en esto entró Jesús, se puso en medio y les dijo: «Paz a vosotros». Y,

diciendo esto, les enseñó las manos y el costado. Y los discípulos se llenaron de alegría al ver al Señor. Jesús repitió: «Paz a vosotros. Como el Padre me ha enviado, así también os envío yo». Y, dicho esto, sopló sobre ellos y les dijo: «Recibid el Espíritu Santo; a quienes les perdonéis los pecados, les quedan perdonados; a quienes se los retengáis, les quedan retenidos».

evangeli i vida

Pentecosta, de deixebles a apòstols

Vicent Llabrés

E l camí que vam començar el diumenge de Pasqua arriba avui a la seva culminació. Durant tot aquest temps, el Ressuscitat s'havia aparegut en diverses ocasions als seus deixebles prometent-los que els enviaria l'Esperit Sant que els faria testimonis seus arreu del món.

La festivitat de Pentecosta, no és una festa aïllada, aquests cinquanta dies de Pasqua, que avui acaben constitueixen una unitat, tant és així que l'Evangeli que es proclama aquesta setmana ens situa en el diumenge de la Resurrecció i coincideix amb el que vam llegir el segon diumenge de Pasqua. Així com el passat diumenge vam poder contemplar a Crist en la seva gloria,

en la seva ascensió al costat del Pare, avui celebrem l'acompliment de la seva promesa, el do de l'Esperit Sant.

El Do de l'Esperit Sant és fruit de la resurrecció de Jesús. És el Ressuscitat qui el dóna, no podem separar el Do de l'Esperit i la resurrecció de Jesús, l'Esperit Sant és la nova presència de Déu entre noltros. A l'Evangeli d'avui podem veure con Crist Ressuscitat crea una Nova Humanitat “va alenar damunt d'ells” (Jn 20,22), tal com Déu va fer a la creació al donar vida a l'ésser humà, a qui va modelar de la pols de la terra i “li va infondre l'alè de vida” (Gn 2,7). I “aqueells que s'alegren de veure el Senyor enmig d'ells” (Jn 20,20),

aqueells que son seguidors de Jesús i es senten fortament adherits a la seva persona, es a dir, els seus **deixebles** es converteixen en **apòstols**, es a dir, enviats dels Senyor, “Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres”, no es pot anunciar l'evangeli sense seguir al qui és l'evangeli, a Jesús i aquest procés no és possible sinó és en el si de l'Església.

Aquesta acció de Déu en Jesús sobre els apòstols -també els de avui- té implicacions personals i socials: l'apòstol ja no viu més per a ell mateix, “Ja no sóc jo qui visc; és Crist qui viu en mi”, i no pot deixar d'anunciar l'Evangeli i de denunciar la injustícia.

la veu dels joves

En el mundo antiguo grecorromano, el deporte formaba parte de la Paideia, es decir, de la formación y educación de los adolescentes, por su capacidad para crear armonía entre el cuerpo y el alma. Algo que quizás os sorprenderá es el hecho de saber que en la misma Biblia, aunque se critiquen los deportes paganos, se usa la metáfora del juego para representar al Dios Creador. El mismo San Pablo no esconde su pasión por las carreras y el boxeo.

El deporte es un buen instrumento de formación en los valores y en la fe. Es indis-

Juventud y deporte

El deporte tiene una gran incidencia social y psicológica en los jóvenes.

pensable una concienciación de los Jóvenes a la buena práctica del deporte, y urge una formación del educador deportivo. En nuestras parroquias se dan casos que un entrenador tiene más contacto con los muchachos que los padres, los profesores y los párrocos, en ocasiones con un grave riesgo de incidencia negativa, no pocas veces en el ámbito sexual, y a menudo en la vivencia de los sacramentos y actos de culto.

Es tiempo de transmitir a la juventud los efectos positivos de una actividad deportiva conectada con lo sagrado, tal como se hacía en las mismas culturas de las que surgió el

Secretariat Diocesà de joventut

deporte. Esta tarea urge porque la secularización ha reducido el deporte a un rito más "laico", a la afición, vacío de todo signo de creatividad, de interioridad y de armonía, borrando la posibilidad de espacios externos al deporte, como el culto, la lectura, la reflexión o la vida en familia.

En este sentido decía Karl Kraus que "el deporte es hijo de la democracia, pero contribuye al atontamiento del individuo y de la familia". Ahora bien, contra esta deriva es posible introducir vacunas que sanen y exalten el deporte.

Jean Marie Nguele.

miscel·lània menorquina

Corregudes per Sant Martí

El 4 de juny de 1819 el pare fra Ambrosi Morlà, Prior del convent del Toro, acudí en súplica al Governador de Menorca manifestant-li que feia sis anys que les carreres de cavalls que s'acostumaven celebrar als Mercadal per la festa de Sant Martí s'efectuaven en terres del lloc Peu del Toro i que estava previst que així succeís el pròxim 4 de juliol, dia en què es celebraria la festa. Deia el pare Prior que això era contra el costum antic, que consistia en alternar les corregudes entre el lloc del Rafalet i el Peu del Toro i suplicava que s'observàs el cos-

tum antic perquè no patís únicament un lloc el detriment que ocasionaven les corregudes, sinó que el patassin els dos igual-

Florenci Sastre

ment. El Governador, el 19 de juny, contestà que, essent cert el que exposava el Prior, segons resultava dels informes que s'havien pres, les corregudes s'havien celebrat no únicament en els 2 llocs indicats sinó també a vegades en el camí reial i ordenava al Batlle d'Es Mercadal que faci observar l'alternància, començant aquell any pel lloc Rafalet, per tal que no sigui un sol propietari el que sofresqui els perjudicis, i que procuri que no es danyi la terra. L'original va ser entregat el 4 de juliol de 1819 al Magnífic Senyor D. Pere Villalonga, Batlle des Mercadal.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

Salms de la 2ª Setmana:

Dg. 9, Pentecosta (S): Fets 2, 1-11 / Sal 103 / Rm 8, 8-17 / Jo 14, 15-16. 23b-26.

Di. 10, Benaurada Verge Maria, Mare de l'Església (MO): Gen 3, 9-15. 20 o bé: Ac 1, 12-14 / Sal 86 / Jo 19, 25-34.

Dt. 11, Sant Bernabé, apòstol (MO): Fets 11, 21b-26; 13, 1-3 / Sal 97 / Mt 5, 13-16.

Dc. 12, Fèria: 2C 3, 4-11 / Sal 98 / Mt 5, 17-19.

Dj. 13, Jesucrist, Gran Sacerdot per sempre (F): Is 6, 1-4. 8 o bé: He 2, 10-18 / Sal 22 / Jo 17, 1-2. 9, 14-26.

Dv. 14, Fèria: 2C 4, 7-15 / Sal 115 / Mt 5, 27-32.

Ds. 15, Fèria: 2C 5, 14-21 / Sal 102 / Mt 5, 33-37.

Dg. 16, Santíssima Trinitat (S): Pr 8, 22-31 / Sal 8 / Rm 5, 1-5 / Jo 16, 12-15.

Internet com a complement de la realitat

Els avantatges i perills de les xarxes van centrar el diàleg entre periodistes i el Bisbe en la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials.

Obrir el camí al diàleg, a trobar-se, al somriure. Perquè el món d'internet no pot substituir a la realitat palpable. Mons. Francesc Conesa té clar que, si bé les xarxes socials i la web són un bon espai per a la comunicació i també per explicar l'Evangeli, són un complement a l'hora d'aconseguir autèntiques relacions humanes. Una idea amb la qual coincidiren la vintena de periodistes i comunicadors de Menorca que van compartir taula el 30 de maig amb el sr. Bisbe. La Diòcesi va reunir al Toro, centre geogràfic i espiritual de l'Illa, als professionals dels mitjans menorquins, que van donar el seu parer sobre els avantatges i perills de la comunicació del segle XXI amb motiu de la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials.

El diàleg va partir del missatge del papa Francesc per aquesta jornada, "Som membres uns dels altres. De les comunitats a les xarxes socials a la comunitat humana" i van endinsar-se en les oportunitats que ofereixen les xarxes socials i com gestionar la intolerància d'alguns, que s'aprofiten de l'anònimat que dóna Internet.

El Bisbe va recordar que en la base de cada xarxa ha d'existir una comunitat humana. En moltes ocasions, va afirmar, la identitat a les xarxes es basa en l'oposició als altres, cosa que alimenta als grups que exclouen als que són diferents. Les xarxes socials són útils si es possibilita la trobada en viu i la relació entre les persones, va concloure. Res millor que una xerrada entre comunicadors, també en viu, per a confirmar-ho.

agenda

Trobada Diocesana

Es convoca a sacerdots, diaques, religiosos, laics, membres de consells pastorals, equips de moviments, germandats, confraries i secretariats diocesans, per avaluar el curs 2018-2019. La trobada comptarà amb una xerrada de Mn. Lluc Riera Coll sobre "Una Església que acull" i el Sr. Bisbe exposarà les línies de la programació pastoral per al curs vinent. Dissabte 8 de juny, a les 10.30 h a l'Orfeó Maonès (carrer de Gràcia, 155, Maó).

Pregària de vigília de Pentecosta

Dissabte 8 de juny a les 19 h al Monestir de Santa Clara de Ciutadella.

Santíssima Trinitat Jornada Pro Orantibus.

Diumenge 16 de juny.

3r centenari de la Consagració de la Catedral

Llibre commemoratiu:

Presentació del "Imago Ecclesiae. Escrits en el 300 aniversari de la consagració de la Catedral de Menorca". Dijous 13 de juny a les 20 h a l'Espai Bisbe Vila, a Cal Bisbe.

Missa solemne:

Dimarts 18 de juny, a les 20 h a la Catedral de Menorca.

Notícies nostres

El sanejament de Càritas permet obrir nous horitzons

Càritas Diocesana de Menorca valora la millora de la seva situació econòmica en el 2018, que permet el sanejament de comptes i obre la porta a nous projectes pel futur. En la trobada anual de l'Assemblea presidida pel Bisbe Francesc, l'obra social va donar a conèixer els canvis duts a terme durant l'últim any, com l'adquisició d'una nova nau a Maó, que ha estat possible gràcies al sanejament econòmic de Càritas.

Els membres de l'Assemblea, que reuneix les diverses Càritas parroquials, van avaluar positivament aquestes millores, així com les memòries d'activitat de les diverses àrees de l'entitat que es van presentar i que l'entitat farà pública aviat. En la reunió es van aprovar per unanimitat el balanç econòmic i la liquidació

econòmica de 2018, així com el pressupost de 2019. Càritas Diocesana de Menorca segueix així marcant-se nous horitzons, sempre pensant en millorar les condicions de vida de les persones que viuen en situació de vulnerabilitat.

Els Escoltes de "Federico Pareja" celebren mig segle

Fa ja 50 anys que el salesià Enric Granell va impulsar l'Agrupament Escola Federico Pareja de Ciutadella i el grup actual va voler celebrar el seu mig segle amb una festa al carrer per compartir l'espiritu escolta amb tothom.

L'agrupament, el primer a Menorca que arriba a aquest assenyalat aniversari, va omplir la plaça de la Catedral amb bon ambient, balls de fandango i fins i tot de Lindy Hop el dissabte 1 de juny. An-

tits escoltes, pares, mares i infants van unir-se per a celebrar la longevitat d'aquest agrupament, que ha vist créixer Ciutadella. I és que l'AE Federico Pareja és un actor actiu en la vida sociocultural del poble. En aquests cinquanta anys, "Federico" s'ha localitzat gairebé arreu, amb membres de tot Ciutadella. Això ha suposat sempre un repte, com expliquen des de l'agrupament, perquè requereix més esforç per part de les famílies i dels i les caps a l'hora de mantenir el creixement del grup.

Són molts els que han passat pel cau, coneixent i vivint el mètode escolta des dels primers temps, al local del col·legi salesià. Any rere any des de l'AE Federico Pareja s'ha treballat per crear consciència democràtica, per fer ecologisme i defensar el territori, per crear espais de seguretat i confiança. I s'ha lluitat i segueix lluitant també per deixar el món i a les persones millor del que les hem trobat, una de les màximes del moviment escolta.

Maria Auxiliadora surt al carrer

Ciutadella va viure amb devoció la processó en honor a la seva patrona, Maria Auxiliadora, diumenge passat. El retard de la celebració (per no fer-la coincidir amb la jornada electoral) no va tirar enrere els ciutadencs, que van acompanyar la Verge en el seu recorregut pels carrers del poble des del Santuari del que tenen cura els salesians. Allà, poc abans, el Sr. Bisbe Mons Francesc Conesa havia animat a la comunitat cristiana a seguir l'exemple de la Mare de Déu en l'eucaristia i a ser Església de portes obertes.

En l'homilia, el pastor de la Diòcesi va fer incís en la figura de Maria com a mare, refugi i repòs enmig de les dificultats i que alhora, com va dir, "ens encoratja a no tancar-nos com Església". Maria Auxiliadora és un exemple, com va dir, i ens empeny a sortir, com van fer els apòstols, per cridar que Crist és viu.

El Bisbe Francesc també va valorar la presència dels salesians al poble, cosa que "va suposar un

impuls decisiu a la devoció a Maria Auxiliadora, tan estimada per sant Joan Bosco i tan venerada entre nosaltres".

L'homilia completa es pot consultar a www.bisbatdemenorca.com.

